

KARTA KURSU

Nazwa	Propedeutyka nauk społecznych	
Nazwa w j. ang.	Introduction to Social Science	
Koordinator	Dr Edyta Chrobaczyńska-Plucińska	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest wprowadzenie słuchaczy w podstawowy zakres wiedzy i umiejętności dotyczących zagadnień społecznych, politycznych, prawnych, doktrynalnych, międzynarodowych oraz z zakresu bezpieczeństwa państwa. Kurs ma charakter integrujący i kierowany jest do słuchaczy studiów II stopnia, którzy ukończyli jednocześnie studia I stopnia pozostające poza obszarem i dziedziną przyjętą dla wybranych przez nich studiów II stopnia (**Jest to kurs podstawowy o charakterze wyrównawczym odwołujący się do efektów kształcenia przewidzianych na studiach I stopnia**). Jest to tak zwany kurs zdalny, co oznacza, że cały kurs odbędzie się w formie e-learningowej przy wykorzystaniu platformy Moodle.

Warunki wstępne:

Wiedza	Znajomość podstawowych zagadnień omawianych w ramach przedmiotu <i>Wiedza o Społeczeństwie</i> . Opanowanie informacji z zakresu najnowszej (XX w.) historii Polski i historii powszechnej.
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W01 Objaśnia istotę nauki; zna miejsce politologii w podziale nauk; rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną dyscypliny; ma podstawowe informacje na temat historii nauki o polityce i jej stanu współczesnego; Zna elementarną terminologię politologii. Posiada wiedzę dotyczącą genezy, celów i funkcji państwa.	K1_W01 K1_W02
	W02 Zna pojęcia ustroju, reżimu i systemu politycznego oraz jego typy; Zna podstawowe instytucje ustrojowe i potrafi je scharakteryzować.	K1_W02 K1_W03
	W03 Zna podstawowe typy i mechanizmy funkcjonowania partii politycznych i systemów partyjnych.	K1_W02 K1_W03
	W04 Zna uwarunkowania ustrojowe i polityczne dla funkcjonowania instytucji polskiego systemu politycznego (parlament, rządy, prezydent, organy wymiaru sprawiedliwości).	K1_W02 K1_W03
	W05 Zna podstawowe organy władzy i administracji terenowej działające na szczeblu gminy, powiatu i województwa oraz podstawy prawne ich funkcjonowania; Posiada podstawową wiedzę na temat międzynarodowej współpracy jednostek samorządu terytorialnego; Zna mechanizmy demokracji bezpośredniej i przedstawicielskiej funkcjonujące w systemie samorządu terytorialnego.	K1_W03
	W06 Potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia dotyczące problematyki stosunków międzynarodowych, wskazać uczestników stosunków międzynarodowych; Posiada podstawową wiedzę o formach, instytucjach i instrumentach współczesnych stosunków międzynarodowych.	K1_W01 K1_W03 K1_W05

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------------	-----------------------------	-------------------------------------

	U1 Posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu kursu (polityka, państwo, system polityczny, system wyborczy, partia polityczna, rodzina partii politycznych, system partyjny, samorząd terytorialny, stosunki międzynarodowe itp.).	K1_U03
	U2 Posiada na poziomie podstawowym umiejętność interpretowania i analizowania aktów normatywnych dotyczących tematyki kursu. Potrafi na podstawie materiału źródłowego i literatury przedmiotu dokonać samodzielnej analizy problematyki zamieszczonej w kursie; Dobiera samodzielnie i korzysta także z innych źródeł informacji.	K1_U02 K1_U04 K1_U05 K1_U06

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K1 Pogłębia zdobytą wiedzę oraz doskonali nabywane umiejętności rozumiejąc, znaczenie jakie odgrywają w procesie rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych. K2 W czasie dyskusji właściwie dobiera argumenty oraz szanuje odmienne opinie poglądy. K3 Potrafi wykorzystać uzyskaną wiedzę do kształtowania postaw obywatelskich. Radzi sobie z wykonaniem projektu indywidualnego.	K1_K01 K1_K01 K1_K03

studia stacjonarne

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin												60

studia niestacjonarne

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia w grupach								

	(W)	A	K	L	S	P	E
Liczba godzin							60

Opis metod prowadzenia zajęć - **studia stacjonarne**:

1. Analiza treści literatury i materiałów źródłowych oraz ewaluacja recepcji treści.
2. Definiowanie pojęć (poznanie terminologii charakterystycznych dla dyscypliny).
3. Kreatywne rozwiązywanie problemów i poszukiwanie odpowiedzi na pytania.

Opis metod prowadzenia zajęć - **studia niestacjonarne**:

1. Analiza treści literatury i materiałów źródłowych oraz ewaluacja recepcji treści.
2. Definiowanie pojęć (poznanie terminologii charakterystycznych dla dyscypliny).
3. Kreatywne rozwiązywanie problemów i poszukiwanie odpowiedzi na pytania.

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- **studia stacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	x					x	x	x					x
W02	x												x
W03	x					x							x
W04	x					x	x	x					x
W05	x					x	x	x					x
W06	x					x	x	x					x
U01	x					x	x	x					x
U02	x					x	x	x					x
K01	x					x	x	x					x
K02	x					x	x	x					x
K03						x							

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- **studia niestacjonarne**:

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- **studia stacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01	x					x	x	x					x
W02	x												x
W03	x					x							x
W04	x					x	x	x					x

W05	x					x	x	x					x
W06	x					x	x	x					x
U01	x					x	x	x					x
U02	x					x	x	x					x
K01	x					x	x	x					x
K02	x					x	x	x					x
K03						x							

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Zaliczenie kursu jest sumą punktów uzyskanych z ćwiczeń (współtworzenie bazy słownika pojęć, dyskusja, rozwiązanie kazusu) oraz poszczególnych testów (Quiz).
----------------	---

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Zaliczenie kursu jest sumą punktów uzyskanych z ćwiczeń (współtworzenie bazy słownika pojęć, dyskusja, rozwiązanie kazusu) oraz poszczególnych testów (Quiz).
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1/ MODUŁ: NAUKA O PAŃSTWIE I POLITYCE

1. Definicje państwa - Koncepcje genezy państwa - Typologia państw - Cechy państwa.
2. Nauka o Polityce jako wiedza i dyscyplina naukowa.
3. Zarys historii politologii – etapy rozwoju: uniwersalizm, legalizm, realizm, behawioralizm; politologia współczesna.
4. Podstawowe pojęcia politologii władza (w ogóle, polityczna, państwowa), podstawy władzy, legitymizacja władzy państwowej, nadużywanie władzy, poszukiwanie posiadających władzę.
5. Kultura polityczna definicje, klasyczna koncepcja KP, badania kultury politycznej w Polsce.
6. Demokracja - koncepcje S. Huntingtona i R.A. Dahla.

2/ MODUŁ: SYSTEMY POLITYCZNE

1. Pojęcia ustroju, reżimu (demokratyczny, autorytarny, totalitarny) i systemu politycznego. Ustroje współczesnych państw.
2. Instytucje ustrojowe: parlamenty, rządy, sądownictwo.
3. Systemy wyborcze.
4. Partie i systemy partyjne . Definicja, funkcje, geneza, i typy partii politycznych; podział socjopolityczny, rodziny partii politycznych- ewolucja; partia jako organizacja-procesy rekrutacji członków, wybór przywódców, selekcja kandydatów.

3/ MODUŁ: STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

1. Podstawowe pojęcia. Metodologia badań stosunków międzynarodowych. Koncepcje stosunków międzynarodowych.
2. Państwo, organizacje międzynarodowe i aktorzy pozapaństwowi w stosunkach międzynarodowych.
3. Historia stosunków międzynarodowych (zimna wojna: przyczyny, przebieg, rezultat; rozpad Związku Radzieckiego, ład postzimnowojenny).
4. Najważniejsze konflikty zbrojne po II wojnie światowej:(najważniejsze fakty: okres, przyczyny, podstawowe fakty dotyczące przebiegu konfliktu, skutki): wojna koreańska, wojna wietnamska, wojny w Afganistanie, wybrane konflikty kolonialne i pokolonialne w Afryce i Azji (Rwanda, Kongo, Somalia), konflikt arabsko-izraelski, wojna z terroryzmem, wojny bałkańskie, wojny na Kaukazie.

5. Międzynarodowe stosunki gospodarcze.

4/ MODUŁ: SYSTEM POLITYCZNY RP

1. Źródła prawa - akty powszechnie i wewnątrznie obowiązujące.

2. Zasady ustroju politycznego.

3. Wolności i prawa człowieka i obywatela.

4. Formy demokracji bezpośredniej.

5. Prawo wyborcze.

6. System organów państwowych RP. (Władza ustawodawcza (struktura organizacyjna Sejmu i Senatu, status prawny posła i senatora, funkcje Sejmu i Senatu) Władza wykonawcza (Rada Ministrów, Prezydent RP) Władza sądownicza (Organy wymiaru sprawiedliwości: Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne, sądy wojskowe; Krajowa Rada Sadownictwa, Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu).

5/ MODUŁ: SAMORZĄD TERYTORIALNY

1. Zagadnienia ogólne (Klasyczna typologia samorządu (samorządy: korporacyjny, zakładowy); Tradycje i rozwój samorządy terytorialnego w Polsce; Podstawowe cechy obecnego modelu samorządu terytorialnego; Podział terytorialny państwa i jednostki samorządu terytorialnego.

2. Podstawy prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce.

3. Struktura i zadania samorządu terytorialnego w Polsce (zasada pomocniczości, zadania jednostek samorządu terytorialnego, sposoby wykonywania zadań przez samorząd terytorialny, organy jednostek samorządu terytorialnego).

4. Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym (referendum lokalne, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza, konsultacje społeczne, wybory, e-administracja).

5. Współdziałanie i międzynarodowa współpraca jednostek samorządu terytorialnego (formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego, ogólnopolskie organizacje i reprezentacja samorządu terytorialnego, współpraca transgraniczna).

Wykaz literatury podstawowej:

1/ MODUŁ

G.A. Almond, S.C. Verba, „Kultura polityczna – klasyczne ujęcie” w: J. Szczupaczyński (opr.), Władza i społeczeństwo, Warszawa 1995.

A. Antoszewski, R. Herbut, Leksykon politologii, Wrocław 1997.

M. Bankowicz, Demokracja. Zasady, procedury, instytucje, Kraków 2006 (r. 1).

A. Chodubski. 2004. Wstęp do badań politologicznych, Gdańsk.

R.A. Dahl, B. Stinebrickner, Współczesna analiza polityczna, Warszawa 2007.

J. Kuciński, Nauka o państwie, Warszawa 2008.

L. Porębski, Behawioralny model władzy, Kraków 1996. (ss.22-25).

M. Simlat, „O identyfikacji i demarkacji nauki o polityce uwagi kilka” w: Annales Academiae Pedagogicae Cracoviensis. Studia politologica I, 2012, 3-17 [wersja elektroniczna].

M. Simlat, „Podkultura żołnierska. Uwagi o nadużywaniu władzy” w: Tyczyńskie Zeszyty Naukowe, 2012, nr 2-4, 151-162. [wersja elektroniczna].

M. Simlat, „Zasada opozycji jako zasada demokracji współczesnej” w: K. Łabędź, M. Mikołajczyk (red.), Opozycja w systemach demokratycznych i niedemokratycznych, Kraków 2001, 65-71. [wersja elektroniczna].

P. Sztompka, Socjologia, Kraków 2012. (fragment: „Spoistość i konfliktowość systemu aksjono-normatywnego”, dysonans kulturowy – diagram).

2/ MODUŁ

A. Antoszewski, Partie i systemy partyjne państw Unii Europejskiej na przełomie wieków, Toruń 2009.

Partie i system partyjny III RP pod red. K. Kowalczyka, Toruń 2010.

P. Sarnecki, Ustroje konstytucyjne współczesnych państw, Zakamycze 2013.

K. Sobolewska-Myślik, Partie i systemy partyjne na świecie, Kraków 2004.

Systemy partyjne państw UE, pod red. B. Kosowskiej-Gąstoł, Kraków 2010.

3/ MODUŁ

- A. Budnikowski, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Warszawa 2006.
E. Cziomer, L. Zyblikiewicz, Zarys współczesnych stosunków międzynarodowych, Warszawa 2007.
J. Kukułka, Historia Współczesnych stosunków międzynarodowych, Warszawa 2007.
J. Kukułka, Teoria stosunków międzynarodowych, Warszawa 2000.
Mały słownik stosunków międzynarodowych, (red.) G. Michałowska, Warszawa 1996.
P. Ostaszewski, Konflikty kolonialne i pokolonialne w Afryce i Azji 1869-2006, Warszawa 2007.
W. Rojek, Historia nowoczesnych stosunków międzynarodowych, Warszawa 2010.
T. Rynarzewski, A. Zielińska-Głębocka, Międzynarodowe stosunki gospodarcze. Teoria wymiany i polityki handlu międzynarodowego, Warszawa 2006.
W. Rojek, Historia nowoczesnych stosunków międzynarodowych, Warszawa 2010.

4/ MODUŁ

- A. Antoszewski, System polityczny RP, Warszawa 2012.
Prawo Konstytucyjne, pod red. M. Wystrychowskiego, Zakamycze 2003.
Prawo Konstytucyjne, pod red. M. Podsiadło, Warszawa 2012.
H. Lisicka, System polityczny RP, Wrocław 2005.

5/ MODUŁ

- H. Izdebski, Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności, Warszawa 2014.
M. Karpiuk, K. Chałubińska- Jentkiewicz, Informacja i informatyzacja w administracji publicznej, Warszawa 2015.
E. Kulesza, Współpraca transgraniczna jako czynnik rozwoju lokalnego (na przykładzie gmin polskiego pogranicza z Rosją, Toruń 2003.
M. Ofiarska, Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami- analiza rozwiązań przyjmowanych w uchwałach rad gmin [w:] B. Dolnicki (red.), Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym, Warszawa 2014.
Piasecki A., Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne, Warszawa 2009.
Stahl M., Jaworska- Dębska B. (red.), Encyklopedia samorządu terytorialnego dla każdego, cz. I i II, Warszawa 2010.

Wykaz literatury uzupełniającej:

1/ MODUŁ

- T. Ball, „Władza” w: R. Goodin, Ph. Pettit (red.), Przewodnik po współczesnej filozofii politycznej, Warszawa 1998.
M. Chmaj, M. Żmigrodzki, Wprowadzenie do teorii polityki, Lublin 1996.
A. Czajowski, L. Sobkowiak (red.), Studia z teorii polityki. T. III, Wrocław 2000.
S. Huntington, Trzecia fala demokratyzacji, Warszawa 1995.
A.W. Jabłoński, L. Sobkowiak (red.). Studia z teorii polityki. T. I, Wrocław, 1996.
A.W. Jabłoński, L. Sobkowiak (red.). Studia z teorii polityki. T. II, Wrocław 1998.
K. Opałek (red.), Metodologiczne i teoretyczne problemy nauk politycznych, Warszawa 1975.
G. Sartori, Teoria demokracji, Warszawa 1994.
B. Szmulik, M. Żmigrodzki (red.), Wprowadzenie do nauki o państwie i polityce, Lublin 2002.
P. Śpiewak (red.), Przyszłość demokracji, Wybór tekstów, Warszawa 2005.
P. Winczorek, Wstęp do nauki o państwie i prawie, Warszawa 2005.
E. Zieliński, Nauka o państwie i polityce, Warszawa 1999.

2/ MODUŁ

- A. Antoszewski, R Herbut, Systemy polityczne współczesnego świata, Gdańsk 2001.
A. Antoszewski, R Herbut, Systemy polityczne współczesnej Europy, Warszawa 2006.
M. Bidziński, Finansowanie partii politycznych w Polsce: studium porównawcze, Warszawa 2011.
M. Chmaj, Wolność tworzenia i działania partii politycznych: studium porównawcze, Olsztyn 2006.
Partie i systemy partyjne Europy Środkowej, pod red. A. Antoszewskiego, P. Fiali, R. Herbuta i J. Sroki, Wrocław 2003.
Systemy polityczne państw Europy Środkowej i Wschodniej, p. red. M. Sokoła i M. Żmigrodzkiego, Lublin 2005.

A. Żukowski, Systemy wyborcze, Olsztyn 1999.

3/ MODUŁ

Brzeziński Z., Spadek po zimnej wojnie, Warszawa 1993.

Cesarz Z., Stadtmüller E. (red.), Problemy polityczne współczesnego świata, Wrocław 2000.

Czubik P., Organizacje międzynarodowe, Warszawa 2002.

Keegan J., Historia wojen, Warszawa 1998.

Kissinger H., Dyplomacja, Warszawa 1996.

Nye J.S. jr., Konflikty międzynarodowe. Wprowadzenie do teorii i historii, Warszawa 2009.

4/ MODUŁ

M. Chmaj, W. Skrzydło, System wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2015.

T. Godlewski, Polski system polityczny. Instytucje – procedury – obywatele, Toruń 2007.

M. Grzybowski (red.), System rządów Rzeczypospolitej Polskiej: założenia konstytucyjne a praktyka ustrojowa, Warszawa 2006.

M. Gulczyński, R. Zaradny, System polityczny RP, Wrocław 2000.

J. Okrzesik, Polityczna i legislacyjna rola Senatu RP w latach 1989-2001 / Bielsko-Biała 2005.

W. Jednaka, Gabinety koalicyjne w III RP, Wrocław 2004.

J. Raciborski (red.), Elity rządowe III RP 1997-2004: portret socjologiczny, Warszawa 2006.

W. Skrzydło (red.), Sądy i trybunały w konstytucji i w praktyce, Warszawa 2005.

Z. Szeliga (red.), Organy władzy publicznej w świetle konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r., Lublin 2006.

J. Zaleśny, Odpowiedzialność konstytucyjna w prawie polskim okresu transformacji ustrojowej, Toruń 2004.

5/ MODUŁ

W. Kisiel, Polskie ustawy Samorządowe. Ujęcie porównawcze i historyczne, Kraków 2003.

J. Regulski, Samorząd III Rzeczypospolitej. Koncepcje i realizacja, Warszawa 2000 r.

J. Wojnicki, Samorząd lokalny w Polsce i w świecie, Pułtusk 2003.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - **studia stacjonarne**:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	0
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	0
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	50
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	35
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - **studia niestacjonarne**:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	0
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	0
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5

liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	50
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	35
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4